

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

EKİM 2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

04.11.2019

BUSİAD
BURSA SANAYİCİLERİ ve
İŞİNSANLARI DERNEĞİ
— 1978 —

40
YIL

Sayı: 10/19

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

EKİM 2019

04.11.2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı : 10/19

ENFLASYON AÇIKLAMASI ve AYLIK MAKROEKONOMİK DEĞERLENDİRME

...

Eylül 2019 itibariyle tüketici fiyatlarının, %0,99 düzeyinde arttığı ve %15,01 olan yıllık enflasyonun %9,26 düzeyine gerilediği görülmüştü. Çekirdek enflasyon ise %13,60 düzeyinden %7,54 düzeyine gerilemişti.

Ekim 2019'da ise tüketici fiyatlarının %2 düzeyinde arttığı ve yıllık enflasyon oranının %8,55 düzeyine gerilediği gözlenmiştir. Çekirdek enflasyon ise %6,67 düzeyine düşmüştür.

Yıllık enflasyon oranı Ekim ayı itibariyle değerlendirildiğinde, aylık düzeyde giyim ve ayakkabı, konut, gıda ve alkolsüz içecekler gruplarında artışlar gözlenirken, en fazla düşüş gıda ve alkolsüz içecekler grubunda gerçekleşmiştir. Yıllık olarak alkollü içecekler ve tütün, sağlık, eğitim ve lokanta ve oteller grubu enflasyonu olumsuz etkilemeye devam etmiştir.

PARA POLİTİKASI VE FAİZ

TCMB, Eylül ayı PPK toplantısında bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 19,75'ten yüzde 16,50'ye düşürmüştü. Ekim ayında yapılan toplantıda faiz oranı 250 baz puan düşüşle %14 düzeyine indirilmiştir. Böylelikle Temmuz ayından bu yana yapılan faiz indirimi 1000 baz puana ulaşmıştır.

Küresel büyüme görünümündeki yavaşlama eğiliminin, uluslar arası kuruluşların yapmış olduğu tahminlerin de işaret ettiği üzere, belirgin hale geldiği görülmektedir. Ticaret savaşları ve korumacılık eğilimleri yanında, Brexit belirsizliği ve jeo-politik riskler ise küresel politika belirsizliğinin yüksek seviyesini korumasına neden olmaktadır. Belirsizlikler, sermaye akımları ve dış ticaret kanalı yoluyla, gelişmiş ülke merkez bankalarının gevşetici para politikası adımlarının gelişmekte olan ülke finansal varlıklarına yönelik talebi ve risk iştahını destekleyici olmasını sınırlayıcı rol oynamaktadır.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

EKİM 2019

04.11.2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı: 10/19

TCMB, jeo-politik gelişmeler nedeniyle ülke risk priminin görece yüksek seviyelerine rağmen iç talebin ılımlı seyrinin sürmesi ve TL'nin istikrarına bağlı olarak politika faiz oranındaki indirimi sürdürmüştür. TCMB, enflasyon görünümü ile ilgili olarak ülke risk priminin düşmesi ve uzun vadeli faizlerin gerilemesi gerektiğini belirterek enflasyon bekleyişlerinin mevcut seviyesinin para politikasındaki temkinli duruşun sürmesi gerektiğine işaret ettiğini vurgulamıştır.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ, KAPASİTE KULLANIMI ve REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

Temmuz 2019'da %1,2 düzeyinde daralan sanayi üretimi, Ağustos 2019'da %2,8 düzeyinde azalış sergilemiştir. Ekim 2019 itibariyle, imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre değişmeyerek %76 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ekim 2019 itibariyle Reel Kesim Güven Endeksi, bir önceki aya göre 4,5 puan artarak 104,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

TÜİK tarafından açıklanan Ekonomik Güven Endeksi Ekim ayında bir önceki aya göre %4,5 oranında artarak 86 değerinden 89,8 değerine yükselmiştir. Ekonomik güven endeksindeki yükseliş, tüketici, reel kesim, perakende ticaret, hizmet ve inşaat sektörü güven endekslerinde ki artışlardan kaynaklanmıştır.

TCMB tarafından yayımlanan Ekim ayı Beklenti Anketi sonuçlarına göre; Türkiye ekonomisinin 2019 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket döneminde %0,01iken bu anket döneminde % 0,09 olmuştur. Öncü göstergeler ekonomi ile ilgili karmaşık sinyaller verirken ekonomide henüz güçlü bir toparlanmanın uzağında olduğuna işaret etmektedir. Bununla birlikte, TCMB'nin faiz indirimlerinin etkisiyle yılın son çeyreğinde büyümede bir canlanmanın gerçekleşmesi beklenmektedir.

İŞSİZLİK

Temmuz 2019 itibariyle Türkiye genelinde işsizlik oranı %13,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı ise %16,5 olarak tahmin edilmiştir. 15-24 yaş grubunu kapsayan işsizlik oranı %27,1 düzeyindedir. İstihdam oranı %46,4 olurken işgücüne katılım oranı %53,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

EKİM 2019

04.11.2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı: 10/19

Bu dönemde istihdam edilenlerin %19,8'i tarım, %19,6'sı sanayi, %5,5'i inşaat, %55,1'i ise hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Önceki yıl ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,1 puan, sanayi sektörünün payı 0,1 puan, hizmet sektörünün payı 1,2 puan artarken inşaat sektörünün payı 1,4 puan azalış göstermiştir

DIŞ TİCARET ve CARI DENGE

Eylül 2019 itibariyle, yıllık bazda ihracat %,0,3 artarak 14,4 milyar dolar, ithalat ise %1 artarak 16,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylelikle dış ticaret açığı %6,6 artarak 2,1 milyar dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı %87,5 olarak gerçekleşmiştir.

Cari işlemler hesabı, bir önceki yılın Ağustos ayına göre 2,604 milyon dolar fazla vermiştir. Bunun sonucunda 2018 yılı ikinci yarısından itibaren iyileşme gösteren cari işlemler hesabı 5,1 milyar dolar ile en yüksek tarihsel seviyesine ulaşmıştır. Dış ticaret açığında kaydedilen sınırlı genişlemeye karşın turizmin desteğiyle cari fazlanın sürdüğü gözlenmektedir.

Dış ticaret açısından mevcut veriler, Euro alanında büyümenin yavaşlama eğilimi ve ticaret savaşlarının doğurduğu belirsizlik nedeniyle ihracatın olumsuz etkilendiğini ortaya koymaktadır. İktisadi faaliyette gözlenen ılımlı toparlanma eğilimine bağlı olarak dış ticaret açığının önümüzdeki dönemde artış eğilimine girebileceği beklenmektedir.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bülteinde yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Bursa ve Türkiye ekonomisine büyük katma değer sağlayan üyeleri ile sivil ekonomik toplumda güç birliğinin ifadesi olan Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği'nin (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi TÜRKAY, Ekim Ayı enflasyon verileri ile makroekonomik gelişmeleri değerlendirdi. Konuyla ilgili basın bülteni aşağıdadır.

BUSİAD'ın Ekim Ayı Enflasyon Değerlendirmesi

“Enerji zamlarını Ekim’de gördük”

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay, Ekim ayı enflasyonun bekledikleri gibi yüksek geldiğini söyledi.

BUSİAD Başkanı Türkay, Eylül ayında 0.99 olan enflasyon rakamının, Ekim ayında yüzde 2’ye çıktığını hatırlatarak, enerji zamlarının Ekim ayı verilerinde ortaya çıkacağını söylediklerini ve bekledikleri gibi olduğunu kaydetti. Türkay, “Yıllık bazda enflasyonun yüzde 8.55 çıkması sevindirici bir durum. Ancak doğal gaz ve elektriğe yapılan zamlar olmasaydı, rakam daha da düşük çıkabilirdi. Enflasyonun düşük çıkması elbette sevindirici. Ancak, bu düşüşün bir durgunluğun habercisi olmamasını diliyorum” diye konuştu.

Türkay, kurak geçen bir dönem yaşadıklarını bunun tarımsal üretim üzerinde olumsuz etkilerinin olmasından ve enflasyonun tekrar iki basamaklı hanelere çıkmasından endişe ettiklerini de ifade ederek, “Bilindiği gibi enflasyon sepetinin yüzde 23’ünü gıda maddeleri oluşturuyor. Gıdada yaşanacak bir üretim düşüşü, enflasyonu kontrol etmemizi de zorlaştırır. Bu durum için bugünden tedbir alınmalı” dedi.

Türkay, yıl sonu enflasyonun yüzde 10’un altında çıkmasının, üretimin artması şartıyla, 2020 yılının bir çıkış yılı olarak değerlendirilmesi açısından önemli olduğunu da vurguladı.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.